

Obsah

Predstov	7
1 Historické miľníky procesu európskej integrácie	9
1.1 Východiská európskej integrácie.....	9
1.2 Vznik a fungovanie troch Európskych spoločenstiev (1952 – 1993).....	13
1.3 Vznik a fungovanie trojpilierovej Európskej únie (1993 – 2009).....	22
1.4 Európska únia – právny nástupca Európskeho spoločenstva (2009 – súčasnosť)	27
2 Charakteristika Európskej únie a jej postavenia	31
2.1 Medzinárodnoprávna povaha Európskej únie	33
2.2 Motívy, hodnoty a ciele Európskej únie.....	36
2.3 Právomoci Európskej únie	41
2.4 Symboly Európskej únie	49
3 Členstvo v Európskej únii.....	51
3.1 Obsah členstva.....	51
3.2 Vznik členstva	55
3.2.1 Podmienky členstva.....	56
3.2.2 Proces pristúpenia	58
3.2.3 Vstup do Schengenu.....	63
3.2.4 Vstup do eurozóny	65
3.3 Vstup Slovenskej republiky do Európskej únie a členstvo v nej	66
3.4 Pozastavenie členských práv	74
3.5 Ukončenie členstva.....	75
3.5.1 Vystúpenie	75
3.5.2 Vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie.....	77
4 Inštitucionálny systém Európskej únie	80
4.1 Európska rada	82
4.1.1 Zloženie a rozhodovanie Európskej rady	83
4.1.2 Právomoci Európskej rady	84
4.2 Rada	86
4.2.1 Zloženie Rady	87
4.2.2 Predsedníctvo Rady	88
4.2.3 Priebeh a príprava zasadnutí Rady	89
4.2.4 Rozhodovanie Rady a pravidlá hlasovania	92
4.2.5 Právomoci Rady	95
4.3 Európsky parlament.....	96
4.3.1 Zloženie Európskeho parlamentu	97
4.3.2 Vnútorná organizácia a činnosť Európskeho parlamentu	100
4.3.3 Právomoci Európskeho parlamentu.....	104
4.4 Komisia	106
4.4.1 Zloženie Komisie	106
4.4.2 Vymenovanie Komisie a ukončenie jej činnosti	109
4.4.3 Vnútorná organizácia a činnosť Komisie a jej útvarov	112
4.4.4 Právomoci Komisie	113
4.4.5 Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku	115
4.5 Dvor audítorov	116
4.6 Európska centrálna banka.....	119
4.7 Ďalšie orgány a agentúry Európskej únie	121

4.7.1	Hospodársky a sociálny výbor	122
4.7.2	Výbor regiónov	123
4.7.3	Ombudsman	124
4.7.4	Agentúry Európskej únie	125
5	Právny systém Európskej únie	128
5.1	Pojem právo Európskej únie	128
5.2	Územná pôsobnosť práva Európskej únie	134
5.3	Pramene práva Európskej únie	137
5.4	Primárne právo Európskej únie	138
5.5	Všeobecné právne zásady	147
5.6	Medzinárodné zmluvy uzavreté Európskou úniou	150
5.7	Sekundárne právo Európskej únie	155
5.7.1	Nariadenie	160
5.7.2	Smernica	162
5.7.3	Rozhodnutie	163
5.7.4	Odporúčania a stanoviská	164
5.7.5	Proces tvorby sekundárneho práva Európskej únie	165
5.7.6	Sekundárne právo v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky	180
5.7.7	Úloha národných parlamentov v procese tvorby sekundárneho práva	184
5.8	Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie	188
5.9	Vzťah práva Európskej únie a právnych poriadkov členských štátov	189
5.9.1	Priamy účinok práva Európskej únie	191
5.9.2	Prednosť práva Európskej únie pred vnútrosťným právom	197
5.9.3	Zodpovednosť členského štátu za škodu spôsobenú porušením práva Európskej únie	202
6	Súdny systém Európskej únie	204
6.1	Všeobecná charakteristika	204
6.2	Súdny dvor	205
6.3	Všeobecný súd	208
6.4	Právomoc a príslušnosť súdov Európskej únie	209
6.5	Pravidlá a priebeh konania pred Súdnym dvorom Európskej únie	212
6.6	Typy konaní	214
6.6.1	Konanie o nesplnení povinnosti členským štátom	214
6.6.2	Konanie o neplatnosti aktu Európskej únie	217
6.6.3	Konanie o žalobe pre nečinnosť	219
6.6.4	Konanie o náhrade škody	220
6.6.5	Konanie o predbežnej otázke	221
6.6.6	Ďalšie konania	224
7	Občianstvo Európskej únie	226
7.1	Právo slobody pohybu a pobytu	228
7.2	Aktívne a pasívne volebné právo vo voľbách do Európskeho parlamentu	231
7.3	Aktívne a pasívne volebné právo vo voľbách do orgánov samosprávy obcí	233
7.4	Právo na ochranu diplomatickými a konzulárnymi orgánmi	234
7.5	Petičné právo	236
7.6	Právo obrátiť sa na európskeho ombudsmana	237
7.7	Občianska iniciatíva	239
7.8	Ďalšie práva	241
8	Ochrana ľudských práv v Európskej únii	244
8.1	Ochrana ľudských práv v práve Európskej únie	246
8.2	Charta základných práv Európskej únie	250

8.3	Pristúpenie Európskej únie k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd	256
Zoznam použitej literatúry	260	
Prílohy	264	
Zmluva o Európskej únii	264	
Zmluva o fungovaní Európskej únie	284	
Protokol (č. 1) o úlohe národných parlamentov v Európskej únii.....	380	
Protokol (č. 2) o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality.....	382	
Charta základných práv Európskej únie	384	